

15 fakta

– om mobbing og utestengelse på barn og unges fritidsaktiviteter

BRUK HUE ønsket å lære mer om i hvilken grad barn og unge opplever mobbing og utestengelse på sine fritidsaktiviteter.

Derfor spurte vi ledere i frivilligheten og foreldre om deres erfaringer med mobbing og utestengelse. Vi spurte også om hvilke løsninger lederne og foreldrene foreslår for å bekjempe samfunnsproblemet mobbing.

Dette er hva vi lærte.

KORS
PÅ HALSEN

Røde Kors

Erfaringer fra ledere i frivilligheten

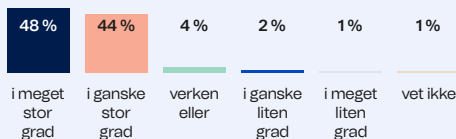
Har du i din rolle som leder i frivilligheten noen gang lagt merke til/observert/opplevd at barn/unge har blitt mobbet og/eller utestengt på en fritidsaktivitet?

6 av 10

har observert mobbing/utestengelse

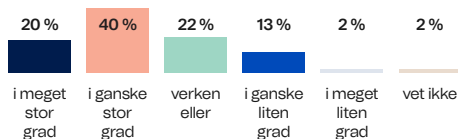
I hvilken grad opplever du at det er ditt ansvar å bidra til å løse utfordringer knyttet til mobbing og/eller utestenging?

9 av 10

kjenner på ansvaret

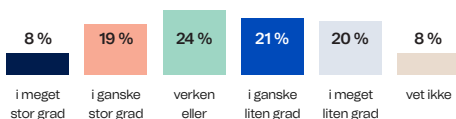
I hvilken grad opplever du at du har den kompetansen/kunnskapen som skal til for å kunne bidra til å løse utfordringer knyttet til mobbing og/eller utestenging?

4 av 10

mangler/er usikre på om de har kompetanse

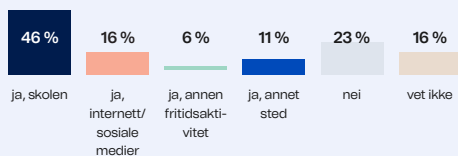
I hvilken grad opplever du at din organisasjon tilbyr deg de verktøy/råd og veiledning som du trenger for å kunne bistå i å løse utfordringer knyttet til mobbing og/eller utestenging?

7 av 10

mangler/er usikre på om de har verktøy

Kjenner du til om årsaken stammer fra en annen arena?

5 av 10

sier konflikter stammer fra skolen

Ledere i frivilligheten sine tanker om årsaker til mobbing og utenforskap på barnas fritidsarenaer

Usikkerhet som tas ut som oversikkerhet

Forskjell i ferdighetsnivå kan føre til at noen blir valgt bort, ikke får ballen så mye, eller får nedsettende kommentarer

Når barn fra ulike skoler er sammen på fritidsaktivitet er det utfordrende å skape samhold

Der trenerne ikke er klare på hva som er gode og dårlige holdninger

At det er skjedd noe krangling på skolen

Foreldrenes bakgrunn og sosioøkonomiske status

Jeg opplever at ungene tar med seg konflikter fra skolen inn på korpsøvelsen

Klubbens manglede ønske å inkludere alle i aktiviteten. Kun de beste skal med.

Cuper og andre tilbud som kun er for de beste, og de med god økonomi

Lite kompetente trenere/ledere. For lite kunnskap om mobbing og tiltak.

Konkurransinstinkt og generelt dårlig adferd

Om man skiller seg ut på et vis

Jeg ser lite utestengning pga barn som mobber, men foreldre og trenere som utestenger, selv når barna er innenfor barneidrettsreglementet

Online gaming og sosiale medier hvor ikke alle er invitert

Konflikter mellom foreldre

Grupper på mobil hvor ikke alle er invitert

Vinnerinstinkt, vil ikke ha med de som "bare er med for gøy"

Sosiale medier, kroppsstørrelse, annerledeshet

Erfaringer fra foreldre og foresatte

Har ditt barn opplevd mobbing og/eller utenforskap på skolen?

6 av 10

har opplevd mobbing på [skolen](#)

Har ditt barn opplevd mobbing og/eller utenforskap på internett?

34 %

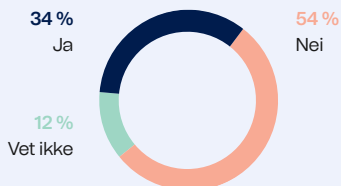
har opplevd mobbing på [Internett](#)

Har ditt barn opplevd mobbing og/eller utenforskap på en fritidsarena/aktivitet?

34 %

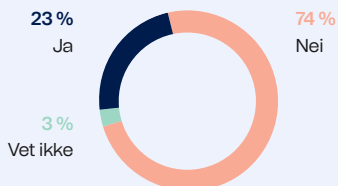
har opplevd mobbing på [fritiden](#)

Har ditt barn uttrykt ønske om å slutte på en fritidsaktivitet pga mobbing og/eller utenforskap?

1 av 4

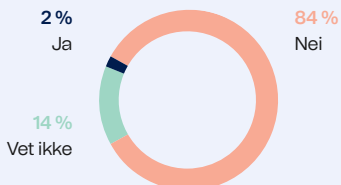
har sagt de vil slutte grunnet mobbing

Har ditt barn sluttet på en fritidsaktivitet pga mobbing og/eller utenforskap?

2 %

har sluttet grunnet mobbing

Foreldre sine tanker om barrierer for å bli kvitt mobbing i samfunnet

Folk som ikke klarer å akseptere at folk er forskjellige, men at alle er like mye verdt uansett

At mye av mobbingen er "usynlig" og foregår på nett eller ved blikking og andre mer subtile signaler og derfor er vanskelig å slå ned på

Foreldre som ikke snakker med barna sine om hva som er rett og galt, men bare skylder på skolen og den organiserte aktiviteten når noe går galt

Drittssnakk mellom voksne, helt fra vanlige folk og opp til politikere i mediene

Feighet til å konfrontere mobberne

Mobberne må ses med annet perspektiv enn tidligere - se på årsaker bak mobbeadferden

Folk som nekter å godta at deres barn er en del av utfordringen

Foreldre som heier på erting av motstandere. Mange idretter er veldig tidlig veldig alvorlige, kan ikke tape i lagspill.

Foreldre som ikke ønsker å se andre barn så lenge deres eget barn har det bra

Foreldre, og hvordan de opptrer på sidelinjen

Kompleksiteten i mobbingen og skolens manglende handlekraft

Informasjon til og rettleiing av barn og unge

Man tør ikke si fra. Eller det blir avfeid som bagatell.

Foreldre, og hvordan de opptrer på sidelinjen

Manglende samarbeid mellom hjem-skole. Eller hjem-fritid.

Media dyrker dårlig oppførsel, og barn ser at de som kommer seg frem og får mye oppmerksomhet er de som er drøye og "slemme" mot andre. Mobbing nærmest normaliseres. Stygg språkbruk er blitt normalen for mange.

Erfaringer om samarbeid og konfliktløsning

Involvering av skole

Som leder, involverer/informerer du skolen til barn/unge ved tilfeller av mobbing og/eller utestengelse?

2 av 10

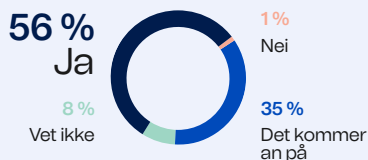
involverer skolen i mobbesaker

Involvering av foreldre

Leder sier de involverer foreldre i mobbesaker, men foreldre sier de ikke blir kontaktet

Som leder, involverer du/informerer du foreldre/foresatte ved tilfeller av mobbing og/eller utestengelse?

Dersom barnet ditt opplevde mobbing og/eller utestengelse på en fritidsarena/aktivitet, ble du som forelder/foresatt informert av lederen av aktiviteten/ organisasjonen?

Fair Play-regler/retningslinjer

Ledere sier de har Fair Play-regler, men foreldre vet ikke om disse

Har du/dere Fair Play-regler/retningslinjer som også dekker mobbing og/eller utenforskap? (ledere)

Har en eller flere av ditt barns fritidsaktiviteter Fair Play-regler/retningslinjer som også dekker mobbing og/eller utenforskap? (foreldre)

Foreldres tanker og forslag til løsninger

At foreldre klarer å se andre enn bare sine egne barn, og ikke tro at de er feilfrie.

Felles kompetanse om hva som bidrar til utenforskap/mobbing. Økt fokus på forebyggende faktorer som felles opplevelser, aksept for ulikheter.

Generelt arbeid med holdninger. Lære barn om toleranse og mangfold.

Mer åpenhet, snakke om store temaer. La barn ungdom føle seg hørt.

Fokus på hva som kan være årsaken til mobbing slik at de som lett kan bli medmobbere, lettere kan tørre å si ifra at mobbinga ikke er greit

Her må faktisk voksne igjen våge å snakke sammen. Uten at det blir beskyldninger. Et system for slik kommunikasjon gjennom feks portaler som gjør at dette håndteres på en så sikker og god måte som mulig.

Foreldre må være mer involvert i barna og oppfordre til inkludering, og selv invitere hjem barn som barnet selv ikke velger å invitere

Total åpenhet fra begge sider, nærmere samarbeid, og at foreldre ikke lukker øynene for at egne barn ikke alltid er engler.

Starte tidlig med kommunikasjon om forventet oppførsel, opplæring til alle ledd i hva som ligger i begrepet mobbing. Hva er rotårsaken til mobbing/utestegning? Hva handler det om?

Diskutere betydningen av å ikke viderefremme eller forsterke fordommer

Bedre kontakt med hjemmet

Foreldrene må ta mer ansvar. Ta tak i problemer med sosiale medier. Mer tillit til skolen.

Være tydelige voksne som tar ansvar og slutter si at det ikke er jobben deres (lærere). Det er alle voksnes jobb å si ifra uavhengig hvor man ser mobbing. Mine barn - dine barn - alle sitt ansvar.

Generelt arbeid med holdninger. Lære barn toleranse og mangfold.

BRUK HUE er et program for nettvett og mot nettmobbing utviklet og drevet av Telenor Norge og Røde Kors siden 2009. Bruk Hue har blitt tatt i bruk av over 500.000 elever, lærere og foreldre.

BRUK HUE tilbyr tre ulike digitale verktøy som har som mål å engasjere og bevisstgjøre barn, unge, foreldre, lærere og frivillige ledere til å forebygge og si ifra om mobbing og utenforskap:

For lærere

Bruk Hue for skolen tilbyr to interaktive undervisningsmoduler; ett for 3.-7. trinn («Sladrehank») og ett for ungdoms- og videregående trinn («Hvem ødela livet til Klara?»). I tillegg tilbys et lærerstyrt foreldremøte.

For frivilligheten

Er du svømmetrener, dirigerer kor, driver en fritidsklubb eller driver konfirmant-undervisning? Filmen «Game Over» og tilhørende opplegg er et verktøy for deg som ønsker å forebygge nettmobbing og utenforskap på barnas fritidsarenaer.

For foreldre

Bruk Hue tilbyr foreldre og foresatte to opplegg; et lærerstyrt foreldremøte basert på innholdet i Bruk Hue for skolen, samt filmen «Game over» med tilhørende refleksjonsspørsmål for samtale med barna hjemme.

Våren 2022 ble BRUK HUE for frivilligheten lansert som et undervisningsverktøy som tilbys gratis til alle frivillige lag og organisasjoner. Verktøyet håper vi kan brukes til å styrke frivilligheten i deres arbeid med å forebygge og håndtere utfordringer knyttet til nettmobbing, nettvett og utenforskap.

Verktøyet består av en film og en debrief-pakke som viser fram barn og unges komplekse utfordringer, og gir både ledere i frivilligheten, foreldre og barn og unge redskaper til å kunne løse konflikter og samarbeide for å styrke viktige sosiale arenaer.

Få gratis tilgang til alle BRUK HUEs verktøy på brukhue.no

Fakta om undersøkelsen:

Undersøkelsen er gjennomført av Kantar på vegner av Telenor og Røde Kors i juni 2022.

Utvalg: N=408 foreldre og N=497 ledere i frivilligheten.

Mail til info@brukhue.no ved spørsmål om undersøkelsen.

